

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Pastorum Sive Instructio Practica Neoparochorum

Dirckinck, Johann

Treviris, 1702

Caput. 18. De Castitate Pastoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51873)

Ex quibus omnibus abundè liquet, quantà diligentia (exemplo S. Ambrosii & S. Augustini, ut Possidonius in vita refert) Pastori animarum, vitanda convivia, declinanda symposia, & omnis ebrietas, ejusdemque quavis occasio eliminanda sit. Ne festa profanet, homine exuto, belluam induat, immolator agni Baccho sacrificet, Angelus Domini, Dæmon evadat; honestatis & castitatis speculum, impudentiæ & impuritatis spectaculum præbeat, ac denique populi mediator, & Rector omnem reverentiam, honorem, venerationem & auctoritatem, gregariorum militum more, bibendo, fumandoque dilapidet.

CAPUT XVIII.

De Castitate Pastoris.

Ecclēsia Catholica non solum in variis Conciliis legem tulit de continentia Sacerdotibus & Pastoribus perpetuò observandâ, verum et-

iam solenne votum illius servandæ sacri ordinis susceptioni annexum esse voluit ; idque variis de causis 1. Ratione Sanctitatis infinitæ Christi Domini, cujus Sacerdos & Pastor, Minister est, & sacrificium divinum peragit. 2. Ratione præstantissimarum ac propè divinarum functionum sacerdotalium & pastoralium, quas exercet. 3. Ratione dispositionis melioris, quâ liberius & melius sine conjugalibus curis, oneribus & sollicitudinibus, Ecclesiæ & fidelium sibi commissorum saluti intendere ; tum variis impedimentis liber attentius orare, familiariusque cum Deo agere valeat. Teste Apostolo 1. Corinth. 7. *Qui sine uxore est, sollicitus est qua Domini sunt, ut placeat Deo ; & facultatem habeat, sine impedimento Dominum obsecrandi.*

Hæc virtus à Christo Domino & Apostolo commendata, à SS. Patribus mirificè laudata, & adamata, Pastori animarum unicè est necessaria, quâ

quâ deficiente, ut docet S. Hieronymus l. i. contra Jovinianum: *Omnis virtus ruit*: omnia ejus opera, preces, & parochiales functiones, quasi in sordibus jacent, & computrescunt. Et vel maximè ob sibi commissos: hos enim

1. debet verbo vitæ & Evangelii pabulo, & SS. Eucharistiæ mannâ reficere: quomodo autem cœlestibus deliciis debite pascet alios, qui se ipsum implet siliquis porcorum?
2. Debet parochianis suis viam, ad cœlum monstrare, imò quasi manuducere; quomodo autem aliis viam ad cœlum ostendet, qui ipse magnis passibus ad infernum properat?
3. Debet oves sibi commissas in Sacramento pœnitentiæ, à peccatorum maculis emundare; & impurissimum Asmodæum longè latèque dominantem, ab eorum mentibus expellere: at quî id faciet, qui totus sordibus oppletus, ab Asmodæo, quasi frœno regitur, & in quævis scelera nefanda propellitur?
4. Debet foeditatem luxuriæ, & criminum

K 3

immun-

immundorum turpitudinem populo proponere, horroremque eidem incutere: at quomodo lascivus aliis suadet, quod sibi non persuadet? aut quomodo ejus horrorem aliis injiciet, quod ipse magno amore complectitur? 5. Debet ad se in tribunali sacro confugientibus, ac perentibus, contra tentationes carnales, alexipharmaca præscribere; omnibusque miseras & infirmitates suas, hac in parte, aperientibus, apta remedia communicare. At quæ anima non horrebit Lenoni ejusmodi, inclinationes suas patefacere? An non hoc foret, columbam accipitri se credere, & ovem lupose committere? 6. Debet pro criminibus populi sui, preces fundere, sacrificia offerre, Dei misericordiam exorare, justitiam divinam placare. At quid faciet, indies Dei vindictam in se provocans, & Dei irati fulmen ac tonitru in caput suum accersens & lacessens. 7. Debet tanquam sal terra, suos à corruptione Luxuriæ præservare,

vare; & quomodo id faciet sal corruptum & foetidum? *Quod si sal infatum fuerit, in quo salietur? ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras & conculetur ab hominibus, atque ad omnium, despectum & contemptum, abjiciatur.* 8. Denique ne sim prolixior, debet Pastor tanquam Lux Mundi, omnibus in domo Parrœciæ suæ præluere castimoniæ & honestatis exemplo; & vitæ sanctæ odore omnes alligere: at qui, igne gomorrhæo, tædæ instar picæ, ardens & fumigans, aliis prælucebit? & qui foetore sulphureo & gehennali libidinis aërem inficiens; alios odore suavi castitatis recreabit?

Singulari igitur amore Pastor complectatur angelicam castitatem; ob varias, maximasque ejus excellentias, quas subinde ruminare licebit.

1. Excellentia castitatis, quod à Christo Domino singulariter commendata & amata fuerit: commendata quidem, cum dixit: *Qui potest*

K 4

capere

capere capiat, Matth. 19. & suos Apostolos omnia deserere, etiam uxores voluit: & centuplum hinc, & ibi vitam aeternam promisit. Amata vero, dum sicut in caelis Patrem Virginem habet; ita in terris nasciturus, matrem virginem habere voluit: cumque in caelo spiritus angelicos haberet autlicos, satellites & servos: in terra quoque angelicos milites & comites elegit, angelicam instituens vitam.

2. Excellentia castitatis est, quod Angelis similes reddat. *Erunt sicut angeli Dei, in caelo, quia non nubent neque nubentur: à pari, idem de non nubentibus dicere licebit.* S. Bernardus epist. 42. *Castitas de homine angelum facit.* S. Hieronymus ait: *In carne sine carne vivere, angelicum est.* S. Cyprianus l. 6. de bono pudicit: *Virginitas se aequat Angelis, si verò requiramus, etiam excedit, dum in carne luctata victoriam, etiam contra naturam refert, quam non habent Angeli.* S. Petrus Chrysologus serm. 143. *semper est Angelis*

gelis cognata virginitas, in carne præter carnem vivere, non terrena vita est, sed cœlestis. Esse angelum felicitatis est, virginem esse virtutis.

3. Excellentia Castitatis, quod sit sanctificatio corporis & animæ. Hæc est voluntas Dei, ait Apostolus 1 Theff. 4. sanctificatio vestra, ut abstineatis vos a fornicatione, ut sciat unusquisque vestrum vas suum possidere in sanctificatione & honore, non in passione desiderii: non enim vocavit nos Deus in immunditiam, sed in sanctificationem. E contrario, qui sunt in passione desiderii, sunt in ignominia, in immunditia, alieni à sanctificatione.

4. Excellentia castitatis, quod sit signum prædestinationis ad gloriam æternam: Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. Matth. 5. 8. Qui vicerit (concupiscentias carnis ut exponit S. Albertus magnus) dabo ei sedere mecum in throno meo. Apoc 3. 27. S. Laurentius Justinianus de instit. Prælat. c. 9. ait. Beatus homo, qui

K 5

post

post carnis petulantiam non abiit, & qui
 sacra virginitatis hortum conclusum,
 fontemque signatum Christo Domino in-
 violabiliter consecraverit. Ipse procul
 dubio, in nuptiali & eterno sponsi convi-
 vio, letabundus & gaudens, cantans &
 laudans, agnum sequitur, quocunque ie-
 rit, una cum B. Maria Virgine, Virgi-
 nis Matre, Reginaque virginum, choris
 virgineis sociata. Hi sunt qui cum mu-
 lieribus non sunt coinquinati, Virgines
 enim sunt & sequuntur agnum quocunque
 ierit. Apoc. 5.

5. Excellentia varia, & encomia
 Castitatis. Profert ea admirans &
 quasi attonitus, ejusque amore totus
 correptus ac inflammatus S. Ephrem
 Tom. I. l. de virg. serm. de cast. ubi
 sic exclamat: O castitas, cui abomi-
 nationi sunt deliciae, venustas corpo-
 ris & ornatus vestium! O castitas da-
 pibus atque epulis, ebrietati que ini-
 mica! O castitas oculorum frenum,
 qua è tenebris ad lucem, totum cor-
 pus transfert! O castitas, qua carnem
 casti-

castigat, & in servitutem redigit, ac
cœlestia velocissimè penetrat! O
castitas mater dilectionis, & angelicæ
vitæ ratio! O castitas quæ homines
Angelis similes reddis! O castitas do-
num Dei, benignitatis, disciplinæ
cognitionis atque scientiæ plena! O
castitas portus tranquillus, in summa
pace ac tranquillitate constitutus! O
castitas cœlestis prudentia & sancta
prædicatio! O castitas quæ cor possi-
dentis te latificas, & animæ ad cœle-
stia alas adjungis! O castitas, quæ spi-
rituale gaudium paris & mœrorem
aufers! O castitas quæ malum odio
habet & bono adhæres! O castitas
quæ passiones minuis & animum per-
turbationibus liberat! O castitas, quæ
justos illuminas & diabolo tenebras
offundis! O castitas, quæ in mansue-
torum & humilium animis habitas,
hominésque divinos efficis! O casti-
tas, quæ rosæ instar, in medio animæ
& corporis flores, universamque do-
mum odoris fragrantiam replet! Hanc

Sancti cuncti amârunt. Hanc S. Joannes Evangelista amplexus est, & super pectus Domini recumbere meruit. Hanc ergo nos quoque servi benedicti Salvatoris, toto pectore diligamus, ut inhabitantem spiritum Dei in nobis gaudio perfundamus. Haetenus S. Ephrem.

Ex dictis Colligis ô Pastor animarum; summam praestantiam, utilitatem & necessitatem castitatis; ex qua tanta bona, donaque profluunt, in cuius defectu, omnia Pastoris, opera fordescunt: Si concionem habeat, per os immundum, velut vinum praestans, per sordidum canalem fluit; si ad aram faciat, manibus impuris Agnum Dei immaculatum tractat: Si ejus libido publica sit. sacrificio assistentibus, nauseam & horrorem incurrit; si occulta, Deum & Angelos sanctos ad indignationem & vindictam provocat; Damones ac Spiritus imundos exhilarat. Sectetur ergo Pastor castitatem & Christo & Angelis
similis.

similis erit, sanctificatione gaudebit, pignus prædestinationis æternæ possidebit, innumerâque alia beneficia à Deo castitatis amatore consequetur.

C A P U T XIX.

De efficacibus mediis conservandæ castitatis.

Castitas, teste S. Augustino L. de Virgin. c. 13. *Est in carne corruptibili, incorruptionis perpetuæ meditatio.* Vel ut S. Albertus M. ait in Parad. c. 6. *Castitas vera atque perfecta est, cum non solum corpus à pollutione carnali custoditur; sed etiam anima à concupiscentia carnali, munda servatur.*

Virtutem hanc angelicam, ut sanctè colant Sacerdotes Ecclesiastici ac Pastores animarum, magna industriâ, curâ ac diligentia illis opus est: Si enim verum fateri velint; majoribus ferè in periculis versantur, quàm vel sæculares laboribus assiduis & negotiis intenti, vel Religiosi septis suis inclusi, & superiorum oculo custoditi;